

VII.7202.20.2018.MM

Pan

Tomasz Nowakowski

**p.o. Prezesa Agencji Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa**

ul. Poleczki 33

02-822 Warszawa

Szanowny Panie Prezesie

Rzecznik Praw Obywatelskich od lat monitoruje sprawność działalności Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie rozpatrywania wniosków rolników o dofinansowanie oraz wypłacania środków unijnych. Sprawność tego procesu ma w ocenie Rzecznika kluczowe znaczenie z punktu widzenia zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, prawa do dobrej administracji oraz zasady równości, albowiem wszyscy rolnicy powinni mieć możliwość korzystania z należnych im środków bez opóźnień i na równych zasadach.

Rzecznik z uwagą zapoznał się z opublikowanym w mediach nagraniem ze spotkania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z kierownictwem ARiMR¹. Problemy poruszone w wypowiedzi Ministra w istotny sposób wiążą się z realizacją podstawowych praw rolników. Dlatego też uznałem za zasadne wystąpienie do Pana Prezesa w niniejszej sprawie.

Minister Rolnictwa zwrócił uwagę na szereg istotnych problemów natury ogólnej dotyczących działalności ARiMR. Znanym od lat zjawiskiem jest przewlekły czas rozpatrywania wniosków, często sięgający wielu miesięcy. Wątpliwości Ministra wzbudziło

¹ Dostęp: <https://www.rp.pl/Rolnictwo/310029965-Minister-Ardanowski-o-ARiMR-chora-instytucja.html>.

w szczególności częste kierowanie do wnioskodawców przez pracowników ARiMR pism o przedłużeniu terminu, argumentowanych koniecznością zajęcia stanowiska przez prawnika. Minister zwrócił również uwagę na nadmierny formalizm podejmowanych działań, w tym nadużywanie drogi sądowej i prowadzenie windykacji w sprawach beznadziejnych. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że do Rzecznika Praw Obywatelskich często kierowane są pisma rolników, w których podnoszą oni zarzuty niekompetentnego i przewlekłego załatwiania ich spraw przez pracowników ARiMR. Szczególnie niepokojącym zjawiskiem jest wydawanie decyzji o konieczności zwrotu nienależnie przyznanych dopłat wiele lat po wypłaceniu środków, kiedy zostały już one wydane przez rolników zgodnie z przeznaczeniem. Powtarzającym się problemem jest też obsługa zaliczek wypłacanych dorocznie rolnikom. Opieszałość działań Agencji może skutkować realnym zagrożeniem utraty funduszy unijnych.

Minister Rolnictwa w swojej wypowiedzi zwrócił również uwagę na kilka szczegółowych problemów:

- nierozpatrzenie wielu wniosków o dofinansowanie modernizacji rolnictwa,
- nierozpatrzenie od lutego 2019 roku 400 wniosków o dofinansowanie na rolniczy handel detaliczny,
- zagrożenie utraty funduszy z programu RYBY,
- nieutworzenie, jak dotąd, żadnej mieszanej grupy roboczej mającej na celu znalezienie nowych rozwiązań poprawiających sytuację wsi i rolnictwa.

Rzecznikowi Praw Obywatelskich znany jest również problem dotyczący funkcjonowania systemu informatycznego do obsługi wniosków o płatności bezpośrednie dla rolników. W piśmie z dnia 23 listopada 2018 r. o wynikach kontroli „Zapewnienie systemu Informatycznego do prawidłowej realizacji płatności bezpośrednich dla rolników” Prezes Najwyższej Izby Kontroli poinformował Rzecznika, że zdaniem NIK, niezbędna jest intensyfikacja przez ARiMR działań na rzecz ograniczenia stopnia zależności od wykonawcy SIA, w tym konsekwentnej budowy własnych kompetencji dotyczących utrzymania i rozwoju systemów informatycznych.

Mając na uwadze powyższe, działając w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2179 ze zm.), zwracam się do Pana Prezesa z prośbą o przedstawienie Rzecznikowi szczegółowych wyjaśnień w niniejszej sprawie. Proszę również o informację, jakie działania zostaną podjęte przez ARiMR w celu usprawnienia działalności na rzecz rolników.

Z poważaniem

Do wiadomości:

Jan Krzysztof Ardanowski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ul. Wspólna 30

00-930 Warszawa